

[Bertel Dahlgaard.]

at denne Aftale har ført med sig. Jeg ved ikke, om den højtærede Handelsminister kan oplyse noget i den Henseende, men det er vist almindeligt kendt, at netop paa Margarineproduktionsomraadet har man inden for de store Fabrikker ganske overordentlig store Handelsomkostninger. Det kan have forskellige Aarsager. Det kan ligge i de store Transportomkostninger, men det kan ogsaa ligge i noget andet. Det kan ligge i, at det netop med Hensyn til Margarineproduktet er saadan, at naar det skal forsendes og som Følge deraf opbevares i en noget længere Tid, skal der en kostbar Emballage til, saaledes at de store Fabrikker, der leverer over større Omraader, og derfor ogsaa over et længere Tidsrum, i Virkeligheden derigennem faar større Handelsomkostninger end de smaa Margarinefabrikker, der leverer til deres Opland og derfor ikke har nødtigt at have saa dyr Emballage.

Dertil kommer, at den Besparelse i Transportomkostninger, som man ved Margarinekompagniets Stiftelse fremdrog som den afgørende Fordel ved den nye Aftale, for saa vidt allerede finder Sted i de smaa Fabrikker, idet disse jo væsentlig leverer deres Margarine til deres Bys Opland. Derfor vil jeg netop i denne Forbindelse gerne sige, at det med Henblik paa Margarineproduktionen er en Opgave at sikre, at disse mindre, selvstændige Virksomheder ikke fra Trusten gøres til Genstand for en Konkurrence, som har, ikke et naturligt Grundlag, men har sit Grundlag i Trustens særlige Magtmidler over for dem, som de bl. a. skal sælge deres Produkter til.

Jeg kan ikke have noget imod den Dagsorden, som er foreslaaet, og mit Parti vil gerne være med til at stemme for den. Hvis jeg havde læst den forud for denne Debat, vilde jeg have stillet Forslag om, at den blev mindre speciel, at der blev tilføjet Udtryk, der tog videre Sigte med Hensyn til Monopolerne, men det Tilsagn, den højtærede Handelsminister har afgivet angaaende Trustkommissionen — som jeg haaber, det ærede Medlem Hr. Aksel Møller paaskønner — er netop et udmærket Supplement til det ærede Medlems Dagsorden.

Aksel Larsen: Der er sagt saa mange kloge og rigtige Ting og saa faa ukloge og urigtige Ting under denne Debat, at der ikke bliver saa forfærdelig meget tilbage for mig at sige. Til de faa ukloge og urigtige Ting, der er sagt, vil jeg regne Bemærkningerne fra det ærede Medlem Hr. Aksel

Møller og til Dels fra det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard om, at man maa have Indseende med Trusterne, kontrolere dem og holde dem nede for ikke at fremme Socialiseringen i dette Land. Jeg kan forsikre for, at de Kredse, der vil det, man populært kalder *socialisere* — til Trods for at Udtrykket har forskellig Mening, hvilket være sagt til den højtærede Handelsministers Underretning — vil det, uanset om der er store Truster, eller der ikke er store Truster. Man skal føre Kontrol med Trusterne, deres Aftaler og deres Priser af Hensyn til Befolkningen, af Hensyn til Forbrugerne og ikke for at bekæmpe en Udvikling i socialistisk Retning — den kommer alligevel.

Den Dagsorden, der er stillet af det ærede Medlem Hr. Aksel Møller, er jo af en saadan Art, at jeg gerne vilde se det Medlem af dette høje Ting, der vilde have Mod til at stemme imod den — ja, det skulde maaske lige være det ærede Medlem Hr. Funck Jensen, det ved jeg ikke. Jeg tror altsaa, at vi alle sammen kan enes om at vedtage den — jeg fristes til at sige med eller uden den af Handelsministeren foreslaaede Ændring. Jeg tror ogsaa, vi kan blive enige om at takke Ministeren, fordi han vil nedsette en Kommission, der skal undersøge Trusterne Forhold. Men maa jeg give ham det gode Raad, at han skal ikke gøre denne Kommission for stor, for det er ikke nødvendigt; nogle faa paalidelige, indsigtfulde og energiske Mennesker vil sikkert være i Stand til at gøre det Arbejde langt hurtigere end en stor Kommission. Men det vil være rimeligt, at disse Undersøgelser bliver foretaget, og at Rigsdagen, saa snart de er foretaget, bliver gjort bekendt med Resultatet.

Jeg er glad for, at vi her har faaet givet Indholdet af Margarine-Compagniets Aftale. Den er virkelig interessant, navnlig naar vi tænker paa, at det ikke er saa forfærdelig mange Dage siden, vi her i dette Ting vedtog Formaaalsparagraffen i Prisloven, som siger, at vi skal se at naa frem til saa normale Forhold og saa normale Prisdannelser som muligt. Hvis jeg ikke husker meget fejl, var det det ærede Medlem Hr. Axel Kristensen, der fortalte os, at derved forstaas, at Konkurrence og Efterspørgsel ogsaa skulde bestemme Priserne. Her har vi et Skoleeksempel paa, at det ikke er Konkurrence og Efterspørgsel, der kommer til at bestemme Priserne, absolut ikke, fordi der dannes en Trust, som laver sine Aftaler, hvorved man kan skaffe et fuldkommen kunstigt og opskruet Prisniveau.